

δες, τοὺς μισοὺς ἀνθρώπους, σκάφτοντας τὸν ἀγκιναρόκηπο, δουλεύοντάς τα κατὰ τὴν τάξιν τῶν ἀγκιναροκήπων. Τὰ δένδρα ὅπου εἶναι μέσα μὲ συκὲς καὶ ἑλιές νὰ τὰ λατρεύῃ ὅλα κατὰ τὴν τάξιν, καὶ τὸ φροῦτο, ποὺ θέλει ἀποστείλει Κύριος ὁ Θεός, τόσον ἀπὸ κρασί ὥσάν καὶ ἀπὸ χωράφια ὅπου μέλλει νὰ πάρῃ πρωϊμία καὶ ὀψιμία, καθὼς ἀσηκώνει ὁ τόπος λάδι, οἱ ὅποιοι νὰ μοιράζουν τὸ φροῦτο εἰς τὴ μέση μὲ τὸν νοικοκύρι· καὶ τὸ φροῦτο τοῦ ἀγκιναρόκηπου νὰ μοιράζουν ποῦρ εἰς τὴ μέση, μὴ ἡμπορῶντας νὰ τρυγοῦν, ὃ πατοῦν, θερίζουν καὶ ἄλωνίζουσιν, μαζώνουν τὲς ἑλιές καὶ κάνουν λάδι καὶ κάθε ἄλλο φροῦτο ἐν γένει ἂν δὲν κράζῃ τὸ νοικοκύρι νὰ εἶναι παρὼν καὶ λαβαίνει τὸ μερτικό του, ἔχοντας χρέος νὰ παίρῃ γαζέτες ἀπὸ τὸ νοικοκύρι διὰ τὸ μερτικό του. Τὸ κρασί πρὸς ἄσπρα τέσσερα εἰς τὸ ριάλι διὰ προτιμήν, πληρώνοντας τὰ μισὰ ἀγώγια ὁ νοικοκύρις. Τὰ κλήματα ὅλα τοῦ νοικοκύρι μπάζοντάς τα μέσα, πληρώνοντας τὰ ἀγώγια. Καὶ εἰς τὸ παρὸν ἔλαβεν ὁ αὐτὸς κοπιαστὴς ριάλι ἓνα διὰ τὸ αὐτὸ φροῦτο ὡς ἄνωθεν, ὑπόσχοντας τὰ καλά του καὶ σωματικῶς ὁ ἄνωθεν κοπιαστὴς διὰ τὸ δεμπιμέντο καὶ διὰ κάθε δάννο καὶ μεγιοραμένα ὑπὸ μαρτυρίας.

† Φραγκῖσκος Χαλκιᾶς μαρτυρῶ.

† νικολέτος κούμανης μαρτυρῶ.

[Ἐπὶ τοῦ περιθωρίου].

Στὰς 21 τοῦ ἀντικρὺς ἐνεφανίστησαν τὰ ἀντικρὺς μέρη, ὁ σ(ινιὸ)ρ Προκόπισ καὶ ὁ Στεφανόπουλλος, οἱ ὅποιοι ρεμοβέρονται ἀπὸ τὴν ἀντικρὺς σεμπρία, θέλοντας νὰ μὴν ἔχῃ δύναμιν ὥσπερ νὰ μὴν εἶχε γίνει, ὡσαύτως καὶ νὰ ἔλαβε τὸ ρεάλι του ὁ Νίκλος καὶ ὑπόσχεται νὰ τὰ γυρίσῃ τὰ ὑποστατικά καὶ βεβαιώνουν. προκόπης νίκλος βεβαιώνω.

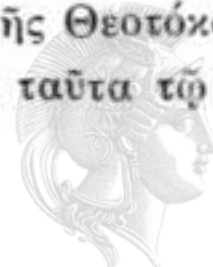
88.

Κολλιγία τῆς 2 Ὀκτωβρίου 1717. Νοτάριος Ἰω. Δενόρες (Βιβλ. 15 σ. 84).

† 1717 Ὀκτ(ωβρίου) 2. Τὴν σήμερον ἐνεφανίστησαν παρόντες σωματικῶς ὁ μ(ισσέ)ρ Νικολὸς Νίκλος τοῦ Λουκᾶ, ὁ ὅποιος δίνει εἰσὲ σεμπρίαν πρὸς τὸν παρόντα σ(ινιὸ)ρ Ἀναστάσι Γιακουμέλλο ¹⁾ τοῦ Γιούλιου, κάτοικος εἰς τὴν κοντράδα τῆς Κυρίας τοῦ Πικρίδη ²⁾, ἓνα κομμάτι χωράφι μὲ ἑλιές ποδάρια 15, ὅσες

¹⁾ Οἶκογ. ἐν Ζακύνθῳ, ἥς παρωνύμια *Γαλιᾶ*, *Ρούπα*, *Ντοῖρη* καὶ *Καμπέρη*.

²⁾ Τῆς Θεοτόκου τῆς Πικριδιωτίσεως. *Πικρίδη* οἶκογ. μαρτυρεῖται ἐκ τῶν πρώτων αἰτινες ἐπὶ Βενετοκρατίας κατέφκησαν τὴν πόλιν τῆς Ζακύνθου. Ἱερεῖς καὶ συμβολαιογράφοι ἐκ ταύτης εἶναι ὁ *Στέφανος* (1542 – 1590 καὶ ὁ *Γεώργιος* (1544 – 1605). Ὁ ναὸς τῆς Θεοτόκου ἐπὶ τῶν κλιτύων τοῦ Φρουρίου ἐκτίσθη ὑπὸ τινος Πικρίδη καὶ ἀνεκαινίσθη μετὰ ταῦτα τῷ 1630.

καὶ ἂν εἶναι μέσα, κείμενο ἀπὸ κάτου ἀπὸ τὸ Κάστρο, εἰς τὴν Κολόνα ¹⁾, τὸ ἔχει ἀντάμα μὲ τὴν κυράτσα Σταματέλλα, χήρα τοῦ π(ο)τ(ἐ) Ἀναστάσι Λευκόκοιλου ²⁾, τὴν πεθερά του, κάνοντας καὶ διὰ τὴν ἄνωθεν πενθερά του καὶ προμεττάροντας καὶ τὰ ἑξῆς· καὶ ὑπόσχεται ὁ ἄνωθεν κοπιαστής νὰ δουλεύῃ καὶ καλλιεργῇ τὸ ἄνωθεν χωράφι καὶ ἐλιές κατὰ τὴν τάξιν τῶν καλλιεργητῶν παίροντας πρωϊμία καὶ ὀψιμία καθὼς ἀσηκώνει ὁ τόπος, βάνοντας καὶ τοὺς σπόρους ὁ κοπιαστής διὰ χρόνους 10, πρώτους ἐρχομένους, ἔχοντας χρέος νὰ τὸ κροπίζῃ κάθε δύο χρόνους. Καὶ τὸ φροῦτο, ποὺ ἔξαποστείλῃ Κ(ύρι)ος ὁ Θεὸς ἀπὸ τὸ αὐτὸ χωράφι νὰ μοιράζουιν ἀντάμα μὲ τὸ νοικοκύρι ὡς ἄνωθεν καὶ ὅσον διὰ τὲς ἐλιές ἐσυμβιβάστησαν νὰ δίνῃ διὰ ἀποκοπὴν ³⁾ πρὸς τὸν ἄνωθεν νοικοκύρι τὸν κάθε χρόνον λάδι παστρικό λίτρες 8, Νο 8, ἀπὸ τὲς ἴδιες ἐλιές, δίνοντας τὴν ἀποκοπὴν κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον, ἀρχινῶντας ἀπὸ τὸν ἐρχόμενον καὶ ἔτι τὸν κάθε χρόνον, ἕως νὰ τερμινάρουν οἱ χρόνοι δέκα ὡς ἄνωθεν. Ἡ ἀμυγδαλιὰ καὶ ἡ συκιά ποὺ εἶναι μέσα νὰ μοιράζουιν τὸ φροῦτο εἰς τὴ μέση καὶ ἴν κάζο ὁποῦ δὲν δίνει ποντουαλμέντε τὴν ἀποκοπὴν εἰς τὸν καιρὸν ὡς ἄνωθεν, νὰ τὸ πληρώνη πρὸς τὸν νοικοκύρι πρὸς λίτρες δέκα τὴ λίτρα ἔ πέρ πάττο ἐσπρέσσο μὴν ἡμπορῶντας νὰ θερίζῃ καὶ νὰ ἄλωνίζῃ, ἂν ἴσως δὲν κρᾶζῃ τὸ νοικοκύρι νὰ εἶναι παρὼν καὶ λαβαίνῃ τὸ μερτικό του, ὑπόσχοντας τὰ καλά του καὶ σωματικῶς διὰ τὴν κορρισποσιὸν τῆς ἀποκοπῆς καὶ διὰ κάθε δάννα τῶν δένδρων καὶ πεγιοραμένα εἰς μαρτυρίας.

† Στέλιος περδικάρης ⁴⁾ μαρτυρῶ.

† Θάνος μπόριος ⁵⁾ βεβαιώνω.

† νικολὸς νίκλος βεβαιώνω.

Ἐξεκαθαρίζουν τὰ ἄνωθεν ὅτι καὶ εἰς τὴν ἀποκοπὴν νὰ δίνῃ τὸν κάθε χρόνον ὁ κοπιαστής πρὸς τὸν νοικοκύρι ἐλιές βατσέλλι μισὸ εἰς μαρτυρίας.

† Μικέλης Σωμερίτης μαρτυρῶ.

[Ἐπὶ τοῦ περιθωρίου].

Στάς 14 τοῦ ἄντικρου ἐνεφανίστη ὁ ἄντικρος Ἀναστ(άσις) Γιακουμέλλης, ὁ

¹⁾ Ἐξω τοῦ ναοῦ τῆς Πικριδιωτίσεως παρὰ τὴν ὁδὸν ὑψοῦτο στήλη ἐκ μαρμάρου ἐφ' ἧς ἐτίθετο φανός.

²⁾ Ἡ οἰκογ. αὕτη εὑρίσκεται ἐγγεγραμμένη ἐν τῇ χρυσοβίβλῳ ἀπὸ τοῦ 1572.

³⁾ Ἀποκοπή· εἶδος συνεταιρισμοῦ, καθ' ὃν ἀναλαμβάνει τις τὴν ἐκμετάλλευσιν ἀγροτικοῦ κτήματος ἐπὶ ἐτησίῳ μισθώματι διὰ τὸ παραγόμενον εἶδος. Διὰ τὰς σημασίας τῆς λ. βλ. Ἱστορικὸν Λεξικὸν Ἀκαδημίας ἐν λ.

⁴⁾ Οἰκογ. ἐν Ζακύνθῳ ἀπὸ τοῦ 1550.

⁵⁾ Οἰκογ. Μ. ἐξ Ἰταλίας. Ἐν Ζακύνθῳ ἀναφέρεται τῷ 1799.

ὁποῖος εἰς δυνάμεως τοῦ μαντάτου τοῦ ἐξοχωτάτου αὐθεντοῦ Πρεβεδούρου ¹⁾ τὴν σήμερον ρεμοβέρεται ἀπὸ τὴν ἀντικρυς γραφήν, ἐπειδὴ καὶ νὰ εἶναι ἰνλατιμασμένος(;) καὶ ὥς εἰς τὸ μαντᾶτο καὶ τὰ ἐξῆς.

89.

Συνοπασχετικὸν τῆς 31 Ἰανουαρίου 1718. Νοτάριος Ἰω. Δενόρες (Βιβλ. 15 σ. 141).

† 1718 Γεναρίου ὕστερη. Τὴν σήμερον ἐνεφανίστησαν παρόντες σωματικῶς ἀπὸ ἓνα μέρος ὁ μ(ισσέ)ρ Βασίλεις Κοντόσταβλος καὶ ἀπὸ τὸ ἕτερο ὁ κ(ὺρ) Τζαννέτος Νίκλος ἀπὸ τὴ Μάνη, οἱ ὁποῖοι, ἔχοντας διαφορὰς ἀνάμεσόν τους, διὰ νὰ λείψουν ἀπὸ κρίσεις καὶ ἐξοδες τῆς δικαιοσύνης ἐκλέξαντε διὰ κριτᾶδες τους ἄρμπιτροὺς τὸν σ(ινιὸ)ρ Στέλιον Περδικάρι καὶ σ(ινιὸ)ρ Δημήτριον Στεφανόπουλλον, τῶν ὁποίων δίνουν ἐξουσίαν νὰ τοὺς ἀγροικήσουν διὰ συμφωνίας τὰ δικαιώματά τους, ὅπου θέλουν τοὺς προσφέρει καὶ ἀγροικῶντας τοὺς νὰ ἀποφασίσουν, τάσσοντας τὰ μέρη τὴν ἀπόφασιν νὰ κρατοῦν στερεάν, βεβαίαν καὶ ἰναπιλάμπιλε εἰς ὑποσχέσεις καὶ μαρτυρίας.

† Ἀντ. Βοντάνης μαρτυρῶ τὰ ἄνωθεν.

† Μάρκος Μουζάκης μαρτυρῶ.

[Ἐπὶ τοῦ περιθωρίου].

Καὶ τὴν ἀντικρυς ἐξεκαθαρίζει ὁ ἀντικρυς Τζαννέτος Νίκλος στὲς ἀντικρυς διαφορὰς, πὼς κάνει διὰ λόγου του καὶ διὰ τοὺς συντρόφους τῆς βαρκὸς καὶ τὰ ἐξῆς καὶ ὑπόσχεται ὡς ἀντικρυς εἰς μαρτυρίας.

† Γληγόρης Κεφαλληνὸς μαρτυρῶ.

90.

Πραγματογνωμοσύνη τῆς 28 Ἀπριλίου 1718. Νοτάριος Ἰω. Δενόρες (Βιβλ. 15 σ. 178).

† 1718 Ἀπριλ(ίου) 28. Τὴν σήμερον ἐνεφανίστη παρὼν σωματικῶς ὁ μ(ισσέ)ρ Νικολὸς Κουτούφαρις ²⁾, πρωτομάστορας τῶν κτιστάδων, ὁ ὁποῖος εἰς δυνάμεως τοῦ μαντάτου τοῦ ἐξοχωτάτου αὐθεντοῦ Πρεβεδούρου, εἰς ἀναζήτησιν τοῦ μ(ισσέ)ρ Νικολοῦ Νίκλου, τὴν σήμερον ἐπῆγα σόπρα λόκο εἰς τὴν αὐλὴν κονσορτίβα μὲ τὴν αὐλὴν καὶ μαγερεῖο τοῦ π(ο)τ(έ) παπᾶ Δημήτρι Ἀνδρονίκα ³⁾ εἰς

¹⁾ Προβλεπτὴς. Ἐν ἔτει 1716 – 1718 προβλεπτὴς τῆς νήσου ὑπῆρξεν ὁ Λούκιος Δαρίβας. Βλ. Ν. ΚΑΤΡΑΜΗ, ἔνθ' ἀν. σ. 69.

²⁾ Κουτούφαρι οἰκογ. ἀναφέρει ὁ ΖΩΗΣ, Λεξικὸν ἐκ Σπάρτης τῷ 1833. Αὕτη κατήγετο ἐκ Μάνης ἐκ χωρίου Κουτήφαρι. Σώζεται καὶ σήμερον ἐν Μάνη ὑπὸ τὸν τύπον Κουτήφαρις. Ὁμώνυμον χωρίον ὑπάρχει καὶ ἐν Ζακύνθῳ. Πλείονα βλ. Δ. Β. ΒΑΓΙΑΚΑΚΟΥ, Ἀποικία Μανιατῶν, Ἐπετηρὶς τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἀρχείου τῆς Ἀκαδημίας τόμ. Β' (1940 – 49) σ. 153 – 155.

³⁾ Οἰκογ. Ἀνδρονίκου μαρτυρεῖται ἀπὸ τοῦ 1696.

